

*Тема: Гуманістичний та екзистенційний підходи
до практики соціальної роботи*

ПІДГОТУВАЛА
СТУДЕНТКА ГРУПИ СРЗ-21
ГОРІШНА СОФІЯ
МИКОЛАЇВНА

ГУМАНІЗМ (ЛАТ. - ЛЮДЯНИЙ)

система ідей та поглядів на людину як найвищу цінність; почуття любові до людини, повага до її гідності.

Реалізується у процесі спілкування та діяльності через *сприяння, допомогу, співучасть, підтримку, повагу до людської особистості.*

Поставивши людину в центр соціального буття, гуманізм мислить все проєктоване на сьогодні й на майбутнє від і для людини. **Ніщо не може бути вищим за людину, і жодна людина не може бути нижче іншої.**

ГУМАНІСТИЧНА МОДЕЛЬ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ - МОДЕЛЬ ПРАКТИКИ,

яка вбачає головні резерви в особистості людини, у початково закладених у неї силах добра, психічного здоров'я і бажання до самовдосконалення. Клієнтам відводять роль активних творців власного життя, стиль якого може обмежуватися лише фізичними або соціальними, впливами.

-
- Гуманістичну психологію пов'язують з іменами Карла Роджерса, Абрахама Маслоу, Фредеріка Перлза.
 - Карл Роджерс є автором «клієнтрованої» психотерапії, яку пізніше почали називати «особисто центрованою»

ПЕРШИМ ПОЛОЖЕННЯМ ТЕОРІЇ ОСОБИСТОСТІ, ЗАПРОПОНОВАНОЇ РОДЖЕРСОМ Є ТЕ, ЩО КОЖНИЙ ІНДИВІД ІСНУЄ У СВІТІ ДОСВІДУ,

що постійно змінюється *і він є центром цього досвіду*. Тому тільки сам індивід може найкраще орієнтуватися у власному досвіді та використовувати його для свого росту, однак це стає можливим за умови, що людина здатна усвідомлювати (символізувати) свій досвід без будь-яких винятків.

Усвідомленню власного досвіду заважають відмінності - між тим, яка людина реальна і якою хоче бачити

Самість - реальне (організмичне) «я» індивіда.

«Я-концепція» - уявлення про самого себе, яке не завжди відповідає власному переживанню і формується внаслідок засвоєння зовнішніх норм, цінностей.

-
- У такому разі людина не сприймає себе такою, як вона є, не цінить себе такою, якою вона є, а прагне відповідати певним стандартам, втрачаючи при цьому контакт зі своїм реальним «Я».
 - Самоактуалізація особистості, за Роджерсом, - це сприйняття себе з позиції реальності, справжності, відкритості.

ДЛЯ ПРЕДСТАВНИКІВ ГУМАНІСТИЧНОГО НАПРЯМУ ВЛАСТИВЕ

представлення рис деякої гіпотетичної особистості, яка є повністю актуалізованою людською істотою. Зокрема, американський психолог Абрахам Маслоу виділяв як основну потребу людини її прагнення до самоактуалізації.

Самоактуалізація - повне використання талантів, здібностей, можливостей або вибору людиною рішення на користь розвитку за кожної можливості. Самоактуалізація є вершиною у піраміді людських потреб, прагнення до неї стає актуальним після задоволення первинних потреб або дефіцитів.

***ЧОТИРИ КОНЕЧНІ ДАНОСТІ ЛЮДСЬКОГО ІСНУВАННЯ, ЯКІ
МОЖУТЬ ВИКЛИКАТИ ЗАНЕПОКОЄННЯ АБО ЕКЗИСТЕНЦІЙНУ
ТРИВОГУ:***

смерть, свобода, ізоляція і беззмістовність (брак у житті будь-якого очевидного, заданого сенсу).

Базові конфлікти:

- між усвідомленням власної смертності та бажанням бути;
- між усвідомленням порожнечі навколо і потребою в ґрунті та укоріненості;
- між усвідомленою абсолютною ізоляцією і потребою в контакті, належності;
- між потребою людей у смислі і байдужим світом, у якому немає жодного сенсу!

-
- Відсутність сенсу породжує стан так званого «екзистенційного вакууму», тому людина прагне набути сенсу і відчуває безнадійність, якщо це прагнення залишається нереалізованим.
 - Рушійною силою людської поведінки і розвитку особистості є пошук *логосу, смислу життя*, що має здійснюватися конкретною людиною за її власною потребою.
 - *Людина* не вибирає сенс свого існування, а радше виявляє, *знаходить його за допомогою совісті*.
 - Сенсу не можна навчити, однак його можна усвідомити.
 - Кожна людина незалежно від статі, віку, соціального статусу, професії, релігійних переконань та іншого, несе відповідальність за реалізацію власного унікального сенсу життя.

ПРИКЛАДОМ ЗАСТОСУВАННЯ ЕКЗИСТЕНЦІЙНОЇ МОДЕЛІ У СОЦІАЛЬНІЙ РОБОТІ МОЖЕ СЛУГУВАТИ БІБЛІОТЕРАПІЯ.

- Тренінг бібліотерапії як підвищення самоусвідомлення пропонує клієнтові повернутися до себе, «досліджувати» власні психологічні стани, емоційні реакції, які виникають у зв'язку з читанням. Як правило, свідомість людини вихоплює з оточення те, що хвилює її зсередини, і фокусується на цьому. Цей метод сприяє розкриттю ціннісних орієнтацій клієнта, відкриває його світобачення і робить його [світобачення] усвідомлюваним, «зрозумілим» самому клієнту з усіма «викривленнями» і «помилками», що дає основу для подальшої корекційної роботи.

ДОДАТКИ

ДОДАТКИ

Рис. 1. Ознаки «повноцінно функціонуючого» педагога за К. Роджерсом

ДОДАТКИ
